

Nr 83.

Av herr von Seth m. fl., om nedsättning av inträdesavgifterna för nya telefonabonnemang.

Såsom konstaterats i motionerna II: 174 vid 1948 års riksdag och II: 85 vid 1949 års riksdag, har regeringens beslut av den 5 december 1947 rörande höjning av inträdesavgifterna för nya telefonabonnemang från 100 till 200 kronor kommit att innebära en uppenbar orättvisa gentemot stora grupper av befolkningen, för vilka telefoninnehav måste anses vara en oundgänglig förutsättning för att de skola kunna utöva sina yrken och sitt arbete i samhällets tjänst på ett tillfredsställande sätt.

Höjningen av inträdesavgifterna vid telefonabonnemang motiverades med nödvändigheten av att köpkraftsöverskottet med alla tillgängliga medel begränsades. I motionen II: 85 vid 1949 års riksdag framhölls, att detta medel för den i det dåvarande läget i och för sig mycket önskvärda begränsningen av köpkraftsöverskottet syntes vara synnerligen olyckligt valt. Det ifrågasattes också, huruvida det kunde anses förenligt med vårt samhälles demokratiska principer, att denna begränsning hårdare skulle drabba vissa grupper av folket, andra icke. Bland annat torde de högre inträdesavgifterna komma att innebära en stor nackdel icke minst för småföretagare, hantverkare och lantbrukare, hette det i motionen. Här kan också tilläggas, att landsbygdsbefolkningen över huvud taget men särskilt avlägset och isolerat boende måste anses komma i ett synnerligen ogynnsamt läge, då de på grund av de alltför höga inträdesavgifterna i många fall tvingas att avstå från telefonabonnemang. Bland annat med hänsyn härtill är det en socialpolitisk åtgärd, väl värd statsmakternas intresse, att möjliggöra för exempelvis dessa grupper att hålla telefon.

I motionen II: 174 vid 1948 års riksdag — vilken i väsentliga delar tillstyrktes av vederbörande utskott — uttalades vidare den meningen, att kommunikationsväsendets fortsatta utveckling och förbättring måste anses utgöra en av grundpelarna i hela den moderna samhällsutvecklingen. Där konstaterades också, att alla insatser till förmån för kommunikationernas förbättrande med fog kunde anses vara högst produktiva investeringar, vilka samhället med hänsyn till vikten av en kontinuerlig produktivitetstegring borde omfatta med intresse.

Med hänsyn till kravet på en fortsatt investeringsbegränsning ansåg sig utskottet i fråga vid 1948 års riksdag icke kunna föreslå en omedelbar sänkning av inträdesavgiften. Utskottet föreslog emellertid, att frågan om den önskvärda avgiftssänkningen skulle övervägas i samband med uppgörandet av förslag till investeringsanslag för telegrafverkets behov för budgetåret 1949/50. Riksdagen biföll utskottets hemställan om anhållan härom.

Motionen II: 85 vid 1949 års riksdag föranledde ingen åtgärd från riksdagens sida. Utskottet sade sig behjärta de motiv, som legat till grund för motionen, och i princip dela de synpunkter på frågan, som i denna motion framförts. Men då samma hänsyn som under år 1948 alltså måste tagas till nödvändigheten att minska antalet nyinstallationer av telefonapparater, ansåg sig utskottet sakna tillräcklig anledning tillstyrka bifall till motionen.

Utskottet framhöll nu liksom tidigare — en motivering, som också regeringen anfört för sitt beslut angående höjning av inträdesavgifterna 1947 — att grunden till avgiftshöjningen var att söka i av kristiden föranledda omständigheter.

Vi ifrågasätta emellertid, om denna motivering för ett bibehållande av den höga inträdesavgiften vid telefonabonnemang kan anses bärande i dagens läge. Såsom framgår av årets statsverksproposition, ha stora framsteg nåtts under 1949 i strävandena att nå en fri samhällsekonomisk balans. Köpkraftsöverskottet har väsentligt nedgått, och den materialbrist, vilken i likhet med köpkraftsöverskottet tagits till huvudsaklig motivering för nödvändigheten att nedbringa antalet nyinstallationer av telefonapparater, torde likaså ha minskat i betydelse.

Vad materialbristen beträffar torde det i detta sammanhang förtjäna att påpekas, att viss minskning av arbetsstyrkan vid L. M. Ericssons anläggningar i Karlskrona under de senaste månaderna måst vidtagas på grund av svårigheterna att finna avsättning för produkterna.

Med hänsyn till att köpkraftsöverskottet nu nedgått väsentligt och köparmotståndet därigenom ökat torde man dessutom icke behöva befara någon alltför kraftig uppgång i antalet nyabonnemang hos telegrafverket. Belastningen för verket förefaller kunna bäras även med hänsyn till den i samband med tidigare motioner påtalade bristen på kabel- och stationsanläggningar.

Vi vilja dessutom erinra om löftena i samband med regeringsbeslutet angående avgiftshöjningen, att denna höjning vore att betrakta som en tillfällig åtgärd och att en sänkning av avgifterna till mera normal storleksordning skulle företagas, så snart möjligheter därtill gävos.

Med stöd av vad vi sålunda anfört hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära, att beslutet av den 5 december 1947 rörande höjning av inträdesavgifterna för nya telefonabonnemang från 100 till 200 kronor upphäves och att en återgång sker till före nämnda dag gällande inträdesavgifter.

Stockholm den 19 januari 1950.

T. G. v. Seth.
Jöns Nilsson
i Båstekille.

Alarik Hagård.
Märta Boman.

Albert Larsson.
Einar Hæggbloom.

Carl Östlund.

C. Oscar Nolin.

Brynolf Stattin.

Karin Wetterström.

Ernst V. Staxäng.